

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A Magyar Természettudományi Múzeum

JÉGKORSZAKI REJTVÉNYEK

KÖVÜLETVADÁSZATON

interaktív, időszaki, vándoroltatható kiállításáról

Nemzeti Kulturális Alap

pályázat azonosítója: 204106/02174

A kiállítás címe: **Jégkorszaki rejtvények – KÖVÜLETVADÁSZATON**

Kiállító: **Magyar Természettudományi Múzeum**

Területe: **300 m²**

A kiállítás típusa: **interaktív, vándoroltatható időszaki kiállítás**

Szakmai tartalom: **paleontológia**

A kiállítás rendezője: **Katus Magdolna**

A kiállítás szakmai rendezője: **Gasparik Mihály**

A kiállítás üzenete:

Te is felfedező vagy! Veled is megtörténhet, hogy felfedezel egy lelőhelyet.

A kiállítás célközönsége:

- felsős általános iskolások,
- középiskolások és fiatal felnőttek

A kiállítás szakmai koncepciója:

A kiállítás célja, hogy bemutassa azokat az új jégkorszaki, tudományosan is jelentős lelet-együtteseket, amelyek az utóbbi négy évben kerültek be a múzeumba három jelentős leletmentő ásatás során. Ennek ürügyén beszélünk a modern őslénytani muzeológiáról is.

A bemutató nemcsak a bekerült lelet-együttes anyagát és tudományos eredményeit kívánja bemutatni, hanem a kiállítás mint az egyik legközvetlenebb tudomány-kommunikációs eszköz segítségével, magáról a modern őslénytani muzeológiáról is közöl ismereteket.

Három lelőhely bemutatására került sor: a 2012-ben megtalált feldebrői gyapjas mamut maradványai (15 nagyobb csontmaradvány); a Szurdokpüspökiben 2014-ben feltárt gyapjas mamut maradványai (4 mamut különböző csontmaradványai); a 2014-2015-ben feltárt gyapjas orrszarvú maradványai Pécelről.

Az őslénytani leleteken kívül Pécelről pattintott kőeszközök is előkerültek. Így a ritka gyapjas orrszarvú lelet nemcsak őslénytani, hanem ősrégészeti szenzáció is. Egy levadászott állat maradványait és a vadászeszközöket is megtalálták egy olyan korból, amikor ritkák az ilyen leletek (25-35 ezer évvel ezelőtt).

Kiállításrendezési koncepció:

A kiállítás a paleontológus kutató-muzeológus munkáját rekonstruálja, egy jégkorszaki rejtvény (ki a tettes?) megfejtésén keresztül. Mivel a lelőhelyekről egyértelműen bebizonyosodott, hogy nem véletlenül kerültek oda a maradványok, hanem az ember „éléskamrái” voltak, ezért egy izgalmas tudományos nyomozás lépésein keresztül tárja fel a látogató saját maga, hogy kik az áldozatok és ki a tettes. A kiállítás a „nyomozós” játékok dramaturgiáját követi: az áldozat felfedezése (jégkorszaki maradványok); a helyszínelés (őslénytani ásatás eredményei, a nyomok jegyzőkönyvezése); a nyomok elemzése a laborban (tudományos elemzőmunka a maradványokon, a maradványok azonosítása); a következtetések levonása; a történet rekonstruálása, a tettes felderítése. A látogató nemcsak egy feladatlap segítségével, hanem a nélkül is képet kap a tudományos nyomozásról. A látogatót egy kabalafigura segíti kérdéseivel és magyarázataival. A tetthely a feldebrői lelőhely.

FELDEBRŐ-AKTA – 2017.

NYOMOZATI ANYAG

Kövessd a tudományos nyomozás lépéseit! Segítségére lesz Piró, a szakértő. Ha az aktát gondosan kibőltöd, és megtalárod a rejtély kulcsát, akkor megfejtetheted, hogy mi történt Feldebrőn.

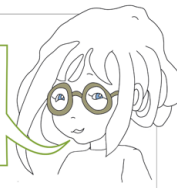

Név: .....
Elérhetőség: .....
Dátum: .....

1

A tethely

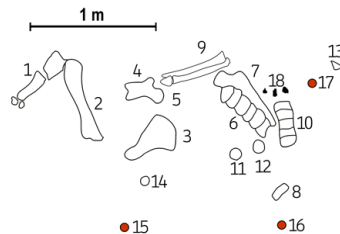
A helyszín felmérése az első lépés a tudományos nyomozásban. Rögzíteni kell a nyomokat, begyűjteni a bizonyítékokat; pontos helyszínrajzot kell készíteni, ami a nyomok helyzetét rögzíti. Közébb fontos lehet!

A HELYSZÍNI SZEMLE JEGYZŐKÖNYVE

A helyszínen talált nyomok (jelöld x-szel):

- növénymaradványok
- csontok
- égett csontok
- kőszilánkok – kőeszközök
- sötét foltok – cölöplyukak
- cseréptöredékek
- folyóvízi kavics
- löszös üledék
- lábnyomok
- elszenesedett fa

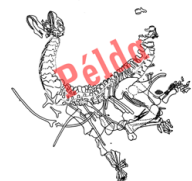

2

Mi tudható meg a helyszínen?

Az áldozat elhelyezkedése:

- csontok egy halomban csontok élet-helyzetben

Az áldozat maradványai:

- teljes csontváz
 hiányos csontváz

Szembetűnő hiány:.....
.....
.....

A helyszíni szemle alapján az áldozat feltehetően egy:

.....

3

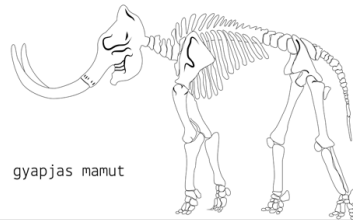
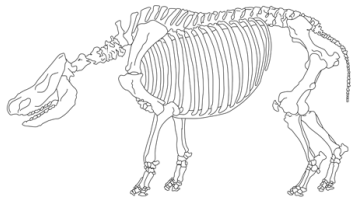
A labor

A laborban a nyomok elemzése történik. Azonosítani kell az áldozatot, kideríteni az életkorát, az elkövetés időpontját és a halál okát. Elemezni kell azokat a nyomokat is, melyek az elkövetés körülményére utalnak. A már megfejtett és lezárt esetek és az összehasonlító anyagok segítenek. Egyéb információk: helyszínfotók, habarzókönyv.

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK 1. AZ ÁLDOZAT

A meghatározott csontok bejelölése az ábrán:
gyapjas orrszarvú

gyapjas mamut

Az áldozat megnevezése:
.....

4

Mi tudható meg a nyomok elemzésével?

A maradványok állapota:

- törött ép
 vágásnyomok harapásnyomok

Az áldozatok száma:

- egy kettő több

Az áldozat életkora:

- fiatal felnőtt
 idős nem meghatározható

Azonos-e a halál és a tett helyszíne:

- igen nem

A halál időpontja az elvégzett radiokarbon kor meghatározás alapján:

- 1500 évvel ezelőtt;
 15 000 évvel ezelőtt;
 1500 000 évvel ezelőtt

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK 2. A KÖRÜLMÉNYEK

Egyéb, a helyszínen talált bizonyítékok vizsgálatának eredménye:

A cölöplyuk (15,16,17), az égett csontok (18), a kőszilánkok (13) az

..... jelenlétére utalnak.

A halál feltehető oka:

- villámcsapás
 vadászat
 ragadozó harapása
 természetes halál

5

A nyomozati ügy lezárása

A tett elkövetésének indítéka:.....
.....

Bizonyítható-e, minden kétséget kizáróan, hogy bűntény történt?

- igen nem

Bizonyítható-e, minden kétséget kizáróan az elkövető személye?

- igen nem

A helyszíni szemle, a vizsgálat eredményei alapján rekonstruálni kell, hogy mi is történt Feldebrőn. Írd le vagy rajzold meg a történetet.

Jelentés:
.....
.....
.....

6

A kiállítás tartalmi egységei:

I. A TETTHELY FELFEDEZÉSE

Hogyan fedezzük fel, találjuk meg a paleontológiai lelőhelyeket? Mi a tudományos rejtvényfejtés menete, célja, értelme? A paleontológus olyan, mint egy jégkorszaki nyomozó? A kiállításban a feldebrői, a szurdokpüspöki, a péceli és a Somssich-hegyi lelőhelyek anyagának tudományos nyomozómunkáját járjuk végig. A három lelőhely érdekessége, hogy a maradványok helyzete és a hiányok alapján nem szokványos „természetes” elhullást látunk, hanem vadászszákmányra utaló nyomokat.

A kiállítás bejárata egy nagyméretű karikatúra, munkálkodó paleontológusokról. Az emberalakok kivágottak, ott mehet be a látogató a kiállításba. A karikatúra mellett olvasható a bevezető szöveg, hogy mit is mutatunk be a kiállításon. Egy információs tábla tájékoztatja a látogatót a játékról. Itt magyarázzuk el egy szövegtáblán, hogy mi is a teendője. A feldebrői lelőhelyen történeteket kell rekonstruálnia a megtalált maradványok alapján. Itt kapja meg azt a feltérési protokollt (aktát), melynek segítségével a tudományos nyomozás útján jár végig. Ez a rész a nyomozás kiinduló pontja.

II. A tetthely – A helyszínelés

Hogyan történik az ásatás? A jégkorszaki lelőhelyen (Feldebrő) a paleontológusok ásatást végeznek, hogy az ott található maradványokat, nyomokat feltárják és lajstromba vegyék. Helyszínrajzok és helyszínfotók is készülnek. Megtörténik a maradványok első azonosítása és felállítják tudományos hipotézisüket a helyszín alapján (beágyazó kőzet, maradványok azonosítása, helyzete). A feldebrői ásatás bemutatása.

A látogató a tetthelyhez érkezik. A hangulatot egy befüggesztett sáttortető adja meg. Mögötte szántóföld. Alatta a feldebrői lelőhely életnagyságú fényképe látható (in situ). A fotón jelölve vannak a maradványok, ahogyan a feltáráskor történik. Benne szerszámok, feltáráshoz szükséges eszközök láthatók. Szalag veszi körül az ásatási helyszínt. A lelőhely egyik oldalán a gyerekeknek fosszília-kereső installáció van elhelyezve (homokozó). Az in situ lelőhely mellett „tábori” asztalokon kézbe vehető helyszínfotók vannak elhelyezve. Szöveg és információs tábla segíti a játékot. A látogatónak a helyszínen be kell azonosítania és lejegyeznie a nyomokat és hipotézist felállítania az áldozat kilétéről. Az aktában felsorolt nyomok közül azokat kell bejelölnie, amelyeket a lelőhelyen is lát.

III. CSI labor – A nyomok elemzése

A feltárásról a leleteket beszállítják a múzeumba, ahol különböző eszközökkel és módszerekkel elemző vizsgálat készül róluk. A leletek faji szintű azonosításához összehasonlító anyagot, szakirodalmat használnak. A leletek korát különböző módszerekkel becsülik meg. Sorra veszik a hasonló lelőhelyek anyagát is (Feldebrő mellett Szurdokpüspöki, Pécel és Somssich-hegy).

A lelőhely után a laborhelyszín következik, laborberendezésekkel. A laborasztalokon 4 lelőhely (köztük az „ismeretlen” feldebrői) maradványai vannak kirakva, feliratozva. A látogatónak faji szinten azonosítania kell a leleteket, melyben segít a leletek felirata, az összehasonlító anyag (fiókban) és a másik 3 lelőhely anyaga (hasonló esetek), melyeken megnevezzük a maradványokat, képi és szöveges útmutatót is adunk. A látogató egy satírozós/kirakós játék segítségével ellenőrizheti, hogy sikerült-e megfejtenie, hogy milyen állat maradványait látja. A halál okának és időpontjának a kiderítésében kérdések (Figyeld meg a leletek elhelyezkedését, a nyomok típusát!) illetve a másik 3 lelőhelyen lévő szövegek és kitöltött akták, és csontvázrajzok segítik. A saját protokolljában kiválaszthatja a megfelelő választ.

Miután a leletek bekerültek a múzeumba az utólagos preparálási és konzerválási munkák, a maradványok végleges megtisztítása, megszilárdítása és a törött darabok összeragasztása következett. A feldebrői leletekről egy teljes körű lista készült. Az elemző munka ez után következett. A laborban derült ki, hogy milyen állatfajok kerültek elő Feldebrőről, és hogy hány példánytól származnak a leletek. Vizsgálatokkal próbálták kideríteni, hogy vannak-e a csontokon harapás- vagy vágásnyomok. Mivel az előkerült fajok alapján nem lehetett pontos földtörténeti kort megállapítani, egyes darabokat műszeres (radiokarbonos) kormeghatározásra küldtek. A kutatási eredményeket egy nemzetközi tudományos konferencián mutatták be a paleontológusok.

A szurdokpüspöki lelet-együttes

2014 augusztusában egy műút építésekor került elő egy érdekes csontkupac. A leletmentés utáni vizsgálatok alapján kiderült, hogy legalább 4 gyapjas mamut csontjai voltak egymásra halmozva. A leletek között szinte csak lapockák és csigolyák voltak, azaz csak bizonyos testrészek. A csontok körüli üledék eltért a tágabb környezet üledékétől. Ennek alapján megállapítható volt, hogy egy gödörbe rakták a maradványokat. A kiválogatott testrészek és az, hogy egy árokba helyezték el őket, egyértelműen azt jelenti, hogy ősemberek voltak az elkövetők, bár kőeszközök nem kerültek elő. A mamutcsontok mellett, a löszös üledékből pocoknyúl maradványok és hideg klímát jelző csigák héjai is előkerültek. Ezekből a leletekből lehetett következtetni arra, hogy a jégkor vagy más szóval pleisztocén egyik glaciálisának (= jégkorszakának, eljegesedési szakaszának) idejéből származhatnak a maradványok.

A péceli lelet-együttes

Az első péceli maradványokat egy turista (Molnár György) találta kirándulás közben. Ő értesítette a Magyar Természettudományi Múzeum Őslénytani és Földtani Tárának munkatársait. Többszöri leletmentő ásatás során kerültek begyűjtésre a rendkívül érdekes és értékes őslénytani, valamint régészeti leletek. A csontok egytől-egyig egy nagyon öreg gyapjas orrszarvú nőstényhez tartoztak. A csontváz egyharmada került elő. A csontok között talált kőpengék arról árulkodtak, hogy az orrszarvú matróna vadászai 25–30 ezer éve érkezhettek a mai Lengyelország területéről. A kőpengék megmunkálása a bükki istállóskői leletekéhez hasonlít, az anyaguk pedig úgynevezett „csokoládé kova”. Ez a kőzet a Visztula középső folyásánál húzódó Szentkereszt-hegységben fordul elő.

A Somssich-hegyi lelet-együttes

A dél-magyarországi Villányi-hegységben lévő Somssich-hegyen feltárt ősgérces lelőhelyről rendkívül gazdag leletanyag került elő. Az apró leletek száma eléri a néhány milliót: csontok, csonttöredékek, fogak, koponyák stb., a koruk 900 000 év körüli. Nagyon sok a kígyó- és siklócsigolya, a békacsont, valamint rengeteg a kisebb-nagyobb rágcsáló (nyúl, pocok, hörcsög, pocoklemming stb.) maradvány. Vannak nagyemlős csontok is (pl. ősvadra, ősfarkas, kihalt sztyeppi róka, európai kardfogú!), de ezek jobbára töröttek. A lelőhely valaha egy karszthasadék vagy egy barlang lehetett, ebbe moshatta be az esőzés a maradványokat, melyeknek nagy része egykori ragadozók zsákmánya lehetett. A kisemlős maradványok főként bagolyköpetek, a nagyobbak különféle nagyragadozók révén halmozódhattak fel.

IV. Ki a tettes?

A laborhelyszín mellett kialakított térben a nagyméretű interaktív okos táblán egy játék segítségével lehet megfejteni a tettes személyét.

V. A történet

A feldebrői sztori

A sok-sok mozaikból, a különféle nyomokból jól kirajzolódik, hogy mi történhetett Feldebrőn 15 000 évvel ezelőtt. Amikor enyhült az idő és elkezdődött a tavaszi vadászigény, az ősemberek kimozdultak a hegyek védett völgyeiben lévő szállásaikról. Levonultak a hegyaljai és síksági területekre, ahol hemzsegett a nagyvad. Ideiglenes táborhelyeket hoztak létre. A vadászathoz és a mészáros munkához nagyon sok pengét kellett készíteniük a hegyekből magukkal hozott nyersanyagból, erre utal a sok magkő és lepattant kőszilánk. Két fiatal mamutot sikerült elejteniük. Hogy az állatokat levadászták-e, vagy azok az ártéri területen természetes csapdába kerültek, és emiatt tudták őket megölni, nem tudjuk. Tény azonban, hogy ettek is belőlük, erre utalnak az égett csontok. A megmaradt ételmezt alkalmi cölöpökkel rögzített állatbőrökkel vagy lombtakaróval fedték le. Ez a tákolmány szolgált alkalmi húsraktárral. Az viszont egyelőre talány, hogy a pórus járt róka, melynek néhány csontja a közelből kerül elő, szintén vadászszákmány volt-e, vagy akkor csapták agyon, amikor meg akarta dézsmálni a mamuthús-készletet.

Az elemzés után a környezetrekonstrukció következik.

Miután kiderült, hogy az ember a tettes, e történetet kell megfejtenie a látogatónak: egy nagyméretű, jégkorszaki környezetet ábrázoló rajzon a hiányzó mozaikdarabokat kell kiraknia. Így válik teljesség a kép. Ugyanakkor meg kell írnia vagy rajzolnia az általa kitalált történetet. A tér végén álló csontvázakból és preparátumokból álló installációról (látványelem), azok a csontvázak hiányoznak, melyeket meg kell fejteni. A teret ezeknek az állatoknak az árnyképei határolják le.

Kiállítás látogatottsága

A szakmai beszámoló készítésekor a kiállítás még nem zárt be. A látogatottság 2017. júliusáig 10 031 fő.

Kiállítás megjelenései a médiában

Ízelítő a megjelenésekből:

The screenshot shows a web browser window displaying an article on the 'PROGRAMTURIZMUS' website. The browser's address bar shows the URL 'https://www.programturizmus.hu/ajanlat-jegkors'. The website header includes the logo 'PROGRAMTURIZMUS' with the tagline 'Ne maradj otthon!' and a search bar. A navigation menu lists categories like 'PROGRAM', 'LÁTNIVALÓ', 'ÜNNEP', 'SZABADIDŐ', 'RENDEZVÉNYHELYSZÍN', 'SZÁLLÁS', and 'VENDÉGLÁTÁS'. Below the menu, there are several event highlights, including 'DUMAFÜRED HUMORFESZTIVÁL', 'IRÁNY SIÓFOK!', 'SÖRÜNNEP', 'NYARALÁS ZALAKAROSON', and 'ÓRIÁSKERÉK'. The main content area features a large banner for 'SZIGET – MÚZEUMI NEGYED' running from August 9 to 16, with a 'sioux!' graphic. Below the banner, a breadcrumb trail reads 'Program, Szabadidő » Kiállítás, Gyerek, Család » Időszaki, Múzeumi, Múzeum, Múzeum' and 'Pest megye » Budapest » VIII. kerület'. The article title is 'JÉGKORSZAKI REJTVÉNYEK címmel időszak kiállítás látogatható a Magyar Természettudományi Múzeumban'. The location is '1083 Budapest VIII. kerület, Ludovika tér 2-6.'. The article text discusses the exhibition's focus on paleontological findings and the search for prehistoric sites. A hashtag '#Időszaki' is visible on the left. At the bottom, there is a phone number '+3612 megnézem'.

JÉGKORSZAKI REJTVÉNYEK címmel időszak kiállítás látogatható a Magyar Természettudományi Múzeumban - Programturizmus...

Ejml Szerkesztés Nézet Előzmények Könyvjelzők Eszközök Sűgő

JÉGKORSZAKI REJTVÉNYEK ci x +

https://www.programturizmus.hu/ajanlat-jegkors Keresés

Gmail: A Google-féle ... Facebook mTm posta Xpress.hu filmezz_friss Google Fordító Bevezetés Kezdőlap

PROGRAMTURIZMUS Ne maradj otthon!

Keresett szó, kifejezés...

Kaposfest, az élvezet szabadsága ▶

Kapcsolat Hír

PROGRAM LÁTNIVALÓ ÜNNEP SZABADIDŐ RENDEZVÉNYHELYSZÍN SZÁLLÁS VENDÉGLÁTÁS

DUMAFÜRED HUMORFESZTIVÁL IRÁNY SIÓFOK! SÖRÜNNEP NYARALÁS ZALAKAROSON ÓRIÁSKERÉK

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM

SZIGET – MÚZEUMI NEGYED
augusztus 9 – 16.

sioux!

Program, Szabadidő » Kiállítás, Gyerek, Család » Időszaki, Múzeumi, Múzeum, Múzeum

Pest megye » Budapest » VIII. kerület

JÉGKORSZAKI REJTVÉNYEK címmel időszak kiállítás látogatható a Magyar Természettudományi Múzeumban

1083 Budapest VIII. kerület, Ludovika tér 2-6.

JÉGKORSZAKI REJTVÉNYEK - Vajon hogyan találják meg a muzeológusok a paleontológiai lelőhelyeket? Hogyan lehet megfejteni az ősidők ránk maradt nyomait? Hogyan tudunk ezekből következtetni a múltban lezajlott folyamatokra, eseményekre? Hamarosan kiderül a Magyar Természettudományi Múzeum 2017. április 13-án nyíló új időszak kiállításán.

#Időszaki

Telefon: +3612 megnézem

Magyar Hírlap • Jégkorszak: Interaktív kiállítás a Természettudományiban - Mozilla Firefox

Fájl Szerkesztés Nézet Előzmények Könyvjelzők Eszközök Súgó

Jégkorszak: Interaktív kiállítás: x mh Magyar Hírlap • Jégkorszak: I x +

magyarhirlap.hu/cikk/85524/Jegkorszak_Interaktiv_ 80%

Gmail: A Google-féle... Facebook mTm posta Xpress.hu filmezz_friss Google Fordító Bevezetés Kezdőlap

Keresés

magyarhirlap.hu

Belföld • Külföld • Gazdaság • Határon túl • Vélemény • Kultúra • Krónika • Sport • Tudomány • English

2017. július 20., csütörtök - Illés 17° / 34° Kissé felhős

hirdetés:

Előfizetés - Mi tartjuk az irányt!

REKLÁM Magyar Hírlap
@magyarhirlap.hu cim
elofizetes@magyarhirlap.hu tel: 36-1-467-3200

Jégkorszak: Interaktív kiállítás a Természettudományiban

Egy feladatlap segítségével kipróbálhatják a látogatók, milyen paleontológus válna belőlük

MH/MTI - 2017.04.18. 14:03

Az elmúlt öt év legjelentősebb őslénytani ásatásait mutatja be a Magyar Természettudományi Múzeum Jégkorszaki rejtvények című időszak, interaktív kiállítása.

Ez a tárlat újszerű megközelítésben próbálja meg a jégkorszaki "rejtvényeket" bemutatni - emelte ki Korsós Zoltán, a múzeum főigazgatója a tárlat keddi szakmai megnyitóján.

Hozzáfűzte: a kiállítási térben a valódival megegyezően rekonstruált ásatási helyszín azért is különleges, mert itt nemcsak az adott helyen elpusztult élőlényeket, hanem emberi tevékenységet is sikerült felfedezni, olyan ősemberhez köthető táborhelyeket, tűzrakó helyeket, ősemberi táplálkozó raktárakat lehetett feltárni, amelyek újszerűen mutatják be a jégkorszaki ember és a vele élő állatok együttesét.

Pazonyi Piroska, a Magyar Tudományos Akadémia Magyar Természettudományi Múzeum és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Paleontológiai Kutatócsoportjának tudományos munkatársa elmondta, hogy a tárlat három lelőhely leletanyagát mutatja be: a 2012-ben megtalált feldibrői gyapjas mamut 15 nagyobb csontmaradványát, a Szurdokpuszókiban 2014-ben feltárt négy gyapjas mamut különböző csontmaradványait és a 2014-2015-ben feltárt gyapjas orrszarvú maradványait Pécelről. Az őslénytani leleteken kívül Pécelről partintott kőeszközök is előkerültek, így a ritka gyapjasorrszarvú-lelet nemcsak őslénytani, hanem ősrégészeti szenzáció is, annál is inkább, mert ritkán kerülnek elő 25-35 ezer éves vadász- és egyéb eszközök.

"A kiállítás maga egy igazi nyomozásra buzdítja a látogatókat, amelyben egy feladatlap segítségével mindenki kipróbálhatja milyen nyomozó, illetve paleontológus válna belőle. A feladatok során egy jégkorszaki bűntényt kell felderíteni, a kutatók módszereinek segítségével" - fűzte hozzá.

A történet Feldebrőn játszódik nagyjából 15 ezer évvel ezelőtt. Ahogy ez a detektívregényekben szokásos, ki kell deríteni, hogy ki volt a "tettes", aki a bűntényt elkövette, és ki volt az "áldozat", akinek a maradványait megtalálták. A nyomozás a tetthelyen, vagyis az őslénytani lelőhelyen kezdődik, ahol minden nyomot rögzíteni kell hasonlóan egy bűntényi helyszínelőhöz, majd a laborban folytatódik a kutatás, ahol a maradványokat kell meghatározni és beazonosítani.

0 hozzászólás Rendezés: Legújabb

Hozzászólás írása...

Facebook Hozzászólások modul

hirdetés:

partnereink:

DIGITAL STAND Ford Petrányi IMEDIA

Lapunkat rendszeresen szemléli a megújult BSERVER www.observer.hu

Ingatlan ROBOT.hu

- Eladó ház
- Albérlet

Impresszum • Kapcsolat • Adatvédelem • Moderálási alapelvek • Hirdetési lehetőségek • Szerzői jogok

A jégkorszak legfrissebb kutatásaiból nyílt interaktív kiállítás - Sikeradó hírek - Mozilla Firefox

Fájl Szerkesztés Nézet Előzmények Könyvjelzők Eszközök Súly

Hírek - Hírportal - Friss hírek x A jégkorszak legfrissebb kut x +

www.sikerado.hu/kultura/2017/04/18/A_jegkorszak_legfrissebb_kutatasa

Gmail: A Google-féle... Facebook mTm posta Xpress.hu filmez_friss Google Fordító Bevezetés Kezdőlap MTM-honlap

Siker**á**dó 32° 15' Budapest

Keresés

Hírportal Sorskönyv SikeradóTV Szavazás Utazzunk Pályázatfigyelő

Címlap Magyarország Határon túl Üzlet Tudomány Technika Portré Mesterek-Művészek **Kultúra** Sport

Napirend Bökkenő Életmód Könyvajánló Kávé Magyarország kedvenc képeinkben Ezotéria Vélemény

A jégkorszak legfrissebb kutatásaiból nyílt interaktív kiállítás

2017. április 18. SikeradóMTI

Az elmúlt öt év legjelentősebb őslénytani ásatásait mutatja be a Magyar Természettudományi Múzeum Jégkorszaki rejtvények című időszaki, interaktív kiállítása.

Ez a tárlat újszerű megközelítésben próbálja meg a jégkorszaki "rejtvényeket" bemutatni - emelte ki Korsós Zoltán, a múzeum főigazgatója a tárlat keddi szakmai megnyitóján.

Hozzáfűzte: a kiállítási térben a valódival megegyezően rekonstruált ásatási helyszín azért is különleges, mert itt nemcsak az adott helyen elpusztult élőlényeket, hanem emberi tevékenységet is sikerült felfedezni, olyan ősemberhez köthető táborhelyeket, tűzrakó helyeket, ősemberi táplálkozó raktárakat lehetett feltárni, amelyek újszerűen mutatják be a jégkorszaki ember és a vele élő állatok együttesét.

Pazonyi Piroska, a Magyar Tudományos Akadémia Magyar Természettudományi Múzeum és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Paleontológiai Kutatócsoportjának tudományos munkatársa elmondta, hogy a tárlat három lelőhely leletanyagát mutatja be: a 2012-ben megtalált feldebrői gyapjas mamut 15 nagyobb csontmaradványát, a Szurdokpüspökiben 2014-ben feltárt négy gyapjas mamut különböző csontmaradványait és a 2014-2015-ben feltárt gyapjas orrszarvú maradványait Pécelről. Az őslénytani leleteken kívül Pécelről pattintott kőeszközök is előkerültek, így a ritka gyapjasorrszarvú-lelet nemcsak őslénytani, hanem ősrészeseti szenzáció is, annál is inkább, mert ritkán kerülnek elő 25-35 ezer éves vadász- és egyéb eszközök.

"A kiállítás maga egy igazi nyomozásra buzdítja a látogatókat, amelyben egy feladatlap segítségével mindenki kipróbálhatja milyen nyomozó, illetve paleontológus válna belőle. A feladatok során egy jégkorszaki bűntényt kell felderíteni, a kutatók módszereinek segítségével" - rűzte hozzá.

A történet Feldebrőn játszódik nagyjából 15 ezer évvel ezelőtt. Ahogy ez a detektívregényekben szokásos, ki kell deríteni, hogy ki volt a "tettes", aki a bűntényt elkövette, és ki volt az "áldozat", akinek a maradványait megtalálták. A nyomozás a tetthelyen, vagyis az őslénytani lelőhelyen kezdődik, ahol minden nyomot rögzíteni kell hasonlóan egy bűnügyi helyszínelőhöz, majd a laborban folytatódik a kutatás, ahol a maradványokat kell meghatározni és beazonosítani.

Címkék: kultúra, tudomány, kiállítás, jégkorszak

Uztaaa0

Utazzunk

Címlap | Magyarország | Határon túl | Üzlet | Tudomány | Technika | Portré | Mesterek-Művészek | **Kultúra** | Sport | Napirend | Bökkenő | Életmód | Könyvajánló | Kávé | Magyarország kedvenc képeinkben

Siker**á**dó Legfrissebb hírek

BUX: 35 739,10 pont, -0,14 százalék a nyitáskor

Előző | Következő

Siker**á**dó © 2016 Minden jog fenntartva. Hírek, jó hírek, friss hírek, siker.

Adobe Photos... - Filmőrás - M... A jégkorszak le... Számológép

A kiállítás további hasznosítása

Már a tervezéskor szempont volt, hogy a kiállítás egy vándorkiállítás formájában is bemutatható legyen. A zárás után, igény szerint, a kiállítás vándoroltatható.

A kiállításról szóló szakmai beszámoló elérhetősége az interneten:

<http://www.nhmus.hu/sites/default/files/intezmenyi/palyazatok/>

[NKA beszamolo JegkorszakiRejtvenyek 2017.pdf](#)